

Soiten vanhusneuvosto

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 16.06.2025 § 171

Valmistelija osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen, vs hallintolakimies
Aino Aurala

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan:

Aluehallituksen on asetettava - - ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto - -. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä - - ikääntyneen väestön ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Soiten hallintosäännön 16 §:n mukaan:

Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toiminta- tai johtosäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielimen kanssa

Aluehallitus on päätöksellään 20.6.2022 § 77 hyväksynyt vanhusneuvoston toimintasäännön ja nimennyt neuvoston esittelijäksi osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salmisen. Aluehallituksen hyväksymän ja voimassa olevan vanhusneuvoston toimintasäännön mukaan mukaan aluehallitus valtuuttaa viranhaltijan (neuvoston esittelijän) antamaan toimeksiannon kuntien kirjaamojen kautta kunnallisille vanhusneuvostoille. Kunnalliset vanhusneuvostot esittävät jäsenensä hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Mikäli kunnassa on yhdistetty vammais- ja vanhusneuvosto, niin kunnan toimielimestä valitaan vanhuksia edustava ehdokas. Määräpäivään mennessä kunnilta saatujen jäsenesitysten perusteella asia etenee aluehallitukseen, jolloin aluehallitus nimeää vanhusneuvostoon 10 jäsentä (7+2+1). Lisäksi

aluehallitus nimeää omat edustajansa neuvostoon sekä neuvoston sihteerin.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten aluehallituksen on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja ja varaedustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallitus tulee nimeämään myöhemmin edustajansa vanhusneuvostoon puhe- ja läsnäolo-oikeudella sekä tarvittavat asiantuntijajäsenet.

Vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä ikääntyneen väestön henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

Vaikuttamistoimielimen jäsenten asema eroaa merkittävästi hyvinvointialueiden luottamushenkilöistä, kuten aluevaltuutetuista. Hyvinvointialueiden vaikuttamistoimielinten jäseniä ei ole valittu vaaleilla, vaan kunnat ovat ehdottaneet jäseniä, jotka hyvinvointialueen hallitus tulee nimittämään tehtäviinsä. Toisin, kuin aluevaltuutetut, vaikuttamistoimielinten jäsenet eivät toimi virkavastuulla, eikä vaikuttamistoimielimillä ole virallista päätösvaltaa. Vaikuttamistoimielimet ovat siten pikemminkin osallistuvan demokratian, kuin edustuksellisen demokratian muoto.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite pyytää alueen kaikkia kuntia nimeämään Soiten vanhusneuvostoon yhden edustajan ja hänelle varaedustajan. Poikkeuksena on Kokkola, josta pyydetään kolmea edustajaa ja kolmea varaedustajaa. Yhden kolmesta edustajasta täytyy olla ruotsinkielinen, koska Soite on kaksikielinen hyvinvointialue.

Nimeämiset pyydetään toimittamaan Soiten kirjaamoon, viimeistään 31.8.2025 mennessä.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää valtuuttaa osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salmisen

1. pyytämään alueen kuntien vanhusneuvostoja nimeämään ehdokkaansa Soiten vanhusneuvostoon 31.8.2025 mennessä; ja
2. valmistelemaan asian jatkokäsittelyä.

Päätös

Aluehallitus päätti päätösesityksen mukaisesti.

Merk. osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen esitteli asiaa kokouksessa.

Valmistelija

osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan hyvinvointialuelain mukaan edistää erityisesti (29 §):

1. järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
2. selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
3. valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
4. suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
5. järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
6. tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet (hyvinvointialuelaki 32 §)

Aluehallituksen on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan alueen vaikuttamistoimielimiin kuuluvat

- alueneuvottelukunta
- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- asiakasraati

Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen on pyytänyt alueen kuntia nimeämään ehdokkaansa uuteen hyvinvointialueen vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon. Kuntien esityksiä hyvinvointialueen neuvostoihin pyydettiin 31.08.2025 mennessä.

Seuraavat esitykset on saatu kunnilta hyvinvointialueen vanhusneuvostoksi:

Emmes Eija,	varalla Sakari Sykäräinen	Kokkola
Harju Ulla-Riitta,	varalla Annika Mäki-Asiala	Toholampi
Hertteli Anni,	varalla Mikko Tamminen	Perho
Juusela-Pekkarinen Sirkka,		
	varalla Sanna-Kaisa Göös	Kannus
Klemola Annikki,	varalla Pirkko Honkaperä	Kokkola
Kupari Marketta,	varalla Helinä Tuomela	Kaustinen
Oosi-Overton Outi,	varalla Jari Penttilä	Halsua
Parkkila Sirpa,	varalla Susanna Uusitalo	Lestijärvi
Pilvilampi Asta,	varalla Hilikka Läspä	Veteli
Silvander Catarina,	varalla Sakari Sykäräinen	Kokkola

Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokausittain. Aluehallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimelle toimintasäännön, jossa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö kuntatason vaikuttamistoimielinten kanssa.

Hyvinvointialueiden vanhusneuvostojen koko vaihtelee 9 ja 36 jäsenen välillä. Pienimmät vanhusneuvostot ovat Kainuulla sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja suurin Pirkanmaalla. Aluehallitukselle esitetään, että se nimeää hyvinvointialueen vanhusneuvostoon 10 jäsentä (7+2+1). Lisäksi esittelijä, sihteeri ja ikääntyneiden ja vammaisten palvelujen toimialuejohtaja tai hänen valtuuttamansa henkilö. Aluehallitus nimeää vanhusneuvostoon omat kaksi edustajaa.

Liite Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasääntö

Päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. asettaa vanhusneuvoston valtuustokaudelle edellä todetun esityksen mukaisesti ja valtuuttaa vanhusneuvoston tekemään valtuustokauden aikana kokoonpanoon tarvittavat muutokset;
2. hyväksyä toimintasäännön liitteen mukaisesti;
3. nimetä vanhusneuvoston esittelijäksi Jussi Salmisen ja sihteeriksi Kaj Westmarkin;
4. nimetä aluehallituksen edustajat vanhusneuvostoon (2).

Päätös